

Συμβολή προγραμμάτων πληροφοριακής παιδείας στην εκπαιδευτική διαδικασία

Αφροδίτη Μάλλιαρη, Ηλίας Νίτσος

Βιβλιοθήκη, Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης

**16^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών
Πανεπιστήμιο Πειραιώς, 1-3 Οκτωβρίου 2007**

Πληροφοριακή παιδεία & εκπαιδευτική διαδικασία

- Πώς ενισχύουν τα προγράμματα πληροφοριακής παιδείας την εκπαιδευτική διαδικασία;
 - Οι φοιτητές αντιμετωπίζουν λιγότερες δυσκολίες στη συγγραφή εργασιών,
 - είναι σε θέση να εντοπίσουν αξιόπιστες πηγές πληροφόρησης,
 - αξιοποιούν τους διαθέσιμους πόρους και τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης,
 - εξοικειώνονται με τη σύνταξη και κατανόηση των βιβλιογραφικών αναφορών και
 - αποφεύγουν να υποπέσουν στο παράπτωμα της λογοκλοπής.

Ανάγκη ανάπτυξης προγράμματος πληροφοριακής παιδείας στο ΑΤΕΙΘ

- Οι φοιτητές του ΑΤΕΙΘ αντιμετωπίζουν δυσκολίες
 - στον προσδιορισμό των πληροφοριακών τους αναγκών,
 - στην σύνταξη ή/και στην ανάγνωση βιβλιογραφικών αναφορών,
 - στην αναζήτηση πληροφοριών,
 - στη διαχείριση της ανακτώμενης πληροφορίας.
- Επισημαίνονται προφορικά
- Τεκμηριώνονται ερευνητικά

Έρευνα στο Εκπαιδευτικό Προσωπικό

- Σκοπός της έρευνας
 - να αξιολογήσει αν οι φοιτητές του Ιδρύματος είναι κατάλληλα εκπαιδευμένοι να αναζητούν, να ανακτούν, να αξιολογούν και να χρησιμοποιούν πληροφορίες σε οποιοδήποτε μαθησιακό περιβάλλον.

Χαρακτηριστικά της έρευνας

- Στατιστικός πληθυσμός: μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό του Α.Τ.Ε.Ι.Θ. (362).
- Συλλογή δεδομένων: μέθοδος ερωτηματολογίων.
 - 19 ερωτήσεις κλειστού τύπου
 - Αποστολή μέσω email και φυσική παρουσία στα γραφεία των εκπαιδευτικών.
- Αρχείο δεδομένων: 108 αντικείμενα (30% απόκρισης) X 28 μεταβλητές.

Οι 28 μεταβλητές

- i) τμήμα
- ii) ιδιότητα
- iii) εξάμηνο μαθήματος διδασκαλίας,
- iv) ανάθεση εργασιών,
- v) φύση εργασιών,
- vi) βιβλιογραφική έρευνα,
- vii) ενδεικτική βιβλιογραφία,
- viii) χρήση Βιβλιοθήκης,
- ix) χρήση Διαδικτύου,
- x) προβλήματα Διαδικτύου,
- xv) προβλήματα Βιβλιοθήκης
- xxii) δομή εργασιών
- xxiii) περιεχόμενο εργασιών,
- xxiv) τεκμηρίωση εργασιών,
- xxv) βιβλιογραφικές αναφορές,
- xxvi) πρόγραμμα εκπαίδευσης,
- xxvii) μέσο διδασκαλίας,
- xxviii) πρόγραμμα σπουδών.

Κυριότερα Αποτελέσματα

- Ανάθεση εργασιών (93,5%)
- Βιβλιογραφική έρευνα (90,2%)
- Προβλήματα των φοιτητών κατά τον εντοπισμό και τη χρήση πηγών πληροφόρησης στη Βιβλιοθήκη(47%).
 - περιγραφή ενός θέματος με λέξεις κλειδιά,
 - αναζήτηση στον αυτοματοποιημένο κατάλογο
 - εντοπισμός του υλικού στους χώρους της Βιβλιοθήκης.
- Προβλήματα στη χρήση του Διαδικτύου (57%)
 - επιλογή κατάλληλης βάσης δεδομένων,
 - περιγραφή ενός θέματος με λέξεις κλειδιά
 - αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της αναζήτησης

Κυριότερα Αποτελέσματα

- 45,9% χωρίς βιβλιογραφικές αναφορές.
- 89,1% ενδεικτική βιβλιογραφία.
- 85% προγράμματα πληροφοριακής εκπαίδευσης ως μέσο διδασκαλίας.
- 99,1% προγράμματα όφελος για τους φοιτητές
- 75% απαραίτητη η ύπαρξη τους στα προγράμματα σπουδών.

Παράλληλη έρευνα σε φοιτητές του Ιδρύματος

- 58% αντιμετωπίζει προβλήματα κατά τον εντοπισμό πηγών στο Διαδίκτυο,
 - επιλογή της κατάλληλης βάσης δεδομένων,
 - αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της αναζήτησης,
 - περιγραφή του θέματος με λέξεις-κλειδιά.
- 35% αντιμετωπίζει προβλήματα κατά τον εντοπισμό πηγών στη Βιβλιοθήκη,
 - περιγραφή του θέματος με λέξεις- κλειδιά,
 - αναζήτηση στον αυτοματοποιημένο κατάλογο της Βιβλιοθήκης,
 - εντοπισμός του υλικού στη Βιβλιοθήκη.

Παράλληλη έρευνα σε φοιτητές του Ιδρύματος

- 93% τα προγράμματα πληροφοριακής εκπαίδευσης θα τους ωφελούσαν
- 89% θα πρότεινε ως μέσο διδασκαλίας τη χρήση των αντίστοιχων προγραμμάτων.
- 73% κρίνει απαραίτητη την ύπαρξη ενός ανάλογου μαθήματος στα προγράμματα σπουδών.

Online πρόγραμμα πληροφοριακής παιδείας ΑΤΕΙΘ

- Μορφή: Η Βιβλιοθήκη του Α.Τ.Ε.Ι.Θ, δημιούργησε το **online** πρόγραμμα πληροφοριακής παιδείας «Ωρίων».
- Τεκμηρίωση:
 - Εκπαίδευση μεγάλου αριθμού χρηστών με μικρό κόστος.
 - Δυνατότητα απομακρυσμένης πρόσβασης.
 - Η αποτελεσματικότητα των online προγραμμάτων επιβεβαιώνεται από τη διεθνή πρακτική

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
2^ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΘΝΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ 25% ΕΚΤ 75%

«Ωρίων»

ΩΡΙΩΝ • έκδοση 1
Πρόγραμμα πληροφοριακού γραμματισμού

Αρχική Επικοινωνία Sitemap

ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ • ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ • ΧΡΗΣΗ
Εκπαιδεύεστε στον εντοπισμό,
στην αξιολόγηση και χρήση
της πληροφορίας!
>> Ξεκινήστε τον οδηγό

Ενότητα 1 Ενότητα 2 Ενότητα 3 Ενότητα 4 Ενότητα 5 Επιπρόσθετα

Αναζήτηση... GO!

Επιλογές

- Αρχική
- 1. Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών
- 2. Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών
- 3. Αξιολόγηση πληροφοριών
- 4. Συγγραφή και δημοσίευση
- 5. Σωστή χρήση της πληροφορίας
- Επιπρόσθετα

Αρχική

Το online πρόγραμμα πληροφοριακού γραμματισμού έχει ως στόχο την εκπαίδευση των φοιτητών στη σωστή χρήση της πληροφορίας. Ο φοιτητής, που θα παρακολουθήσει το συγκεκριμένο πρόγραμμα, θα γίνει αυτόνομος, ικανός να αναζητά, να ανακτά και να αξιολογεί πληροφορίες σε οποιοδήποτε περιβάλλον και αν βρεθεί.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα είναι διαθέσιμο και στην αγγλική γλώσσα και ακολουθεί τα διεθνή πρότυπα της Αμερικάνικης Ένωσης Κολλεγιακών και Ερευνητικών Βιβλιοθηκών (A.C.R.L.) και του Ινστιτούτου Πληροφοριακής Παιδείας της Αυστραλίας και Ν. Ζηλανδίας

Το online πρόγραμμα αποτελείται από πέντε ενότητες τις οποίες μπορεί να μελετήσει ο φοιτητής στο σύνολό τους ή μεμονωμένα ανάλογα με τις ανάγκες του.

Επόμενο

Copyright © 2007 Βιβλιοθήκη Α.Τ.Ε.Ι.Θ. | Όροι χρήσης
Σχεδιασμός G. Wolfgang | Προσαρμογή Βιβλιοθήκη Α.Τ.Ε.Ι.Θ. | Διαχείριση CMS Made Simple | Πρότυπα XHTML 1.0 | CSS 2.0

- Χαρακτηριστικά του προγράμματος
 - Πρότυπα
 - Θεματικές ενότητες
 - Λειτουργίες
 - Τεχνικές πληροφορίες

Διεθνή πρότυπα

- Αξιολογήθηκαν με βάση τις ανάγκες του ιδρύματος τα διεθνή πρότυπα
 - A.C.R.L.,
 - Australian and New Zealand Institute for Information Literacy,
 - S.CO.N.U.L.,
 - I.F.L.A.

Θεματικές ενότητες

- Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών
- Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών
- Αξιολόγηση πληροφοριών
- Συγγραφή και δημοσίευση
- Σωστή χρήση της πληροφορίας

Λειτουργίες

- Οδηγοί χρηστών με κίνηση,
- Ασκήσεις κατανόησης,
- Παιχνίδια εξάσκησης,
- Εύχρηστο μενού πλοήγησης,
- Γλωσσάριο ορολογίας,
- Σύστημα ευέλικτης αναζήτησης όρων,
- Επικοινωνία με τους διαχειριστές του προγράμματος,
- Χρήση λογισμικού ανοικτού κώδικα,
- Δίγλωσσο περιεχόμενο (ελληνική- αγγλική γλώσσα),
- Ελεύθερη πρόσβαση μέσω της ιστοσελίδας της Βιβλιοθήκης [<http://www.lib.teithe.gr>].

Παιχνίδι εξάσκησης

Ενότητα 1 Ενότητα 2 Ενότητα 3 Ενότητα 4 Ενότητα 5 Επιπρόσθετα

▶ Αρχική ▶ 1. Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών ▶ Προσδιορισμός θέματος

Αναζήτηση...

Προσδιορισμός θέματος

Επιλογές

- Αρχική
- ▶ 1. Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών
 - ▶ Προσδιορισμός θέματος
 - Εντοπίστε λέξεις κλειδιά
 - Τα επόμενα βήματα
 - Εντοπισμός βιβλιογραφίας
 - Πηγές πληροφόρησης
 - Πηγές δημοσίευσης
- ▶ 2. Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών
- ▶ 3. Αξιολόγηση πληροφοριών
- 4. Συγγραφή και δημοσίευση
- ▶ 5. Σωστή χρήση της πληροφορίας
- Επιπρόσθετα

Παράδειγμα:

Θέμα εργασίας: *Μελέτη των συστημάτων για τραπεζικές συναλλαγές μέσω του διαδικτύου.*

Λέξεις-κλειδιά

Εντοπίστε τις λέξεις κλειδιά κάνοντας κλικ στα γράμματα του σταυρολέξου:

Α	Ι	Ρ	Π	Α	Γ	Κ	Ο	Σ	Μ	Ι	Ο	Σ	Ο	Ι	Ε
Λ	Η	Σ	Ι	Α	Σ	Ε	Κ	Σ	Α	Κ	Α	Λ	Ι	Σ	Ι
Π	Ε	Τ	Ρ	Α	Π	Ε	Ζ	Ι	Κ	Ε	Σ	Υ	Α	Τ	Ρ
Υ	Π	Ρ	Ε	Ρ	Γ	Α	Σ	Ι	Ε	Σ	Ο	Ρ	Α	Ο	Φ
Υ	Σ	Υ	Ν	Α	Λ	Λ	Α	Γ	Ε	Σ	Ο	Ρ	Α	Σ	Φ
Κ	Υ	Τ	Υ	Β	Τ	Ο	Λ	Τ	Ε	Κ	Ο	Ρ	Η	Ο	Ι
Σ	Τ	Δ	Ι	Α	Δ	Ι	Κ	Τ	Υ	Ο	Κ	Ι	Σ	Φ	Ε

Άσκηση κατανόησης

Ενότητα 1 Ενότητα 2 Ενότητα 3 Ενότητα 4 Ενότητα 5 Επιπρόσθετα

▶ Αρχική ▶ 1. Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών ▶ Εντοπισμός βιβλιογραφίας ▶ Άσκηση ταξινόμησης

Αναζήτηση...

Επιλογές

- Αρχική
- ▶ 1. Προσδιορισμός πληροφοριακών αναγκών
 - Προσδιορισμός θέματος
 - ▶ 1. Εντοπισμός βιβλιογραφίας
 - Αντιστοιχίστε βιβλιογραφικές αναφορές
 - Αναζήτηση σε βιβλιογραφικές πηγές
 - Ταξινομικά συστήματα
 - Άσκηση ταξινόμησης
 - Πηγές πληροφόρησης
 - Πηγές δημοσίευσης
- 2. Αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών
- 3. Αξιολόγηση πληροφοριών
- 4. Συγγραφή και δημοσίευση
- 5. Σωστή χρήση της πληροφορίας
- Επιπρόσθετα

Άσκηση ταξινόμησης

Τοποθετήστε τα βιβλία με τη σωστή ταξινομική σειρά.
Χρησιμοποιήστε το ποντίκι για να τοποθετήσετε κάθε βιβλίο στη σωστή θέση.

--	--	--	--	--	--

686.209495 KOY	686.20973 THO	686.224 TRI	658.848 CHE	658.85 TAY	658.562 INT
-------------------	------------------	----------------	----------------	---------------	----------------

Τεχνικές πληροφορίες

- XHTML & CSS, Javascript και Flash
- Apache web server
- PHP
- MySQL
- Προγράμματα πληροφοριακής παιδείας ανοικτού κώδικα
 - Texas Information Literacy Tutorial (TILT)
 - Park Library Online Tutorial (PLOT)

Συμπεράσματα-Προτάσεις

- Συμβολή στη διδασκαλία σχετικών μαθημάτων.
- Ενσωμάτωση αυτονόμου μαθήματος πληροφοριακής παιδείας στα προγράμματα σπουδών των τμημάτων του ΑΤΕΙΘ.
- Δημιουργία προγραμμάτων πληροφοριακής παιδείας σε συγκεκριμένες θεματικές ενότητες.
- Πιστοποίηση των δεξιοτήτων πληροφοριακής παιδείας.

Ευχαριστώ πολύ!

- Αφροδίτη Μάλλιαρη, βιβλιοθηκονόμος
 - malliari@libd.teithe.gr
- Ηλίας Νίτσος, πληροφορικός
 - nitsos@lib.teithe.gr